Screencast

Sammansatta datatyper

Motivation och några exempel

- Enkla datatyper som **`int`**, **`char*`** etc. duger för att beskriva enkla värden, men data är i regel komplext och har flera beståndsdelar
- Vi kan använda flera variabler (t.ex. `size`, `price`) för att beskriva komplexa värden, men
  - Om vi har flera värden är det inte självklart t.ex. vilken storlek som hör samman med vilket pris
  - Blandar vi ihop variablerna får vi inga fel eftersom typerna är rätt
- Vi kan använda arrayer för att beskriva komplexa värden med flera beståndsdelar, men
  - Endast om de har samma typ
  - Eftersom värdena måste accessas med index måste vi trixa för att behålla läsbarhet etc.
- C tillhandahåller en mekanism för att skapa ”sammansatta typer” som löser dessa problem
  - Syntaktiskt tydligt vilka värden som hör samman
  - En enda deklarationsplats för en sammansatt typ (enkelt att modifiera)
  - Medger på ett enkelt sätt tydlig namngivning

– Här följer några kodexempel på sammansatta datatyper definierade med C:s **`struct`**-konstruktion:

  En punkt i planet:

```
1     struct point {
2       int x;
3       int y;
4     };
```

  En person i ett hypotetiskt lönesystem:

```
1     struct person {
2       char *name;
3       unsigned int salary;
4       struct person *manager;
5     };
```

  Ett bankkonto med insättnings/uttagshistorik på 128 poster:

```
1     struct action {
2       int deposity; // withdrawals using negative numbers
3     };
4     struct account {
5       long balance;
6       struct action history[128];
7     };
```

– Punkten i planet har typen **struct** point och har två *fält* x och y båda av typen **int**:

```
1   struct point {
2     int x;
3     int y;
4   };
```

Observera att det *inte* går att initiera fält i en ”strukt”, t.ex. `int x = 0;` går ej.

Man kan deklarera en variabel att vara av typen **struct** point så här:

```
struct point center = { 0, 0 };
```

Här initierar vi x och y till 0, men det är frivilligt. (Se även `{ .x = 0, .y = 0 }`.)

Vill man ha åtkomst till en punkts x eller y-koordinat använder man punktnotationen:

```
center.x = 27;
int foo = center.y;
```

Vid tilldelning mellan variabler av struct-typ kopieras samtliga värden:

```
struct point p1 = { 5, 9 };
struct point p2 = { 1, 3 };
p1 = p2;
// p1.x = p2.x; // Dessa två rader är ekvivalenta med p1 = p2
// p1.y = p2.y;
```

– Funktioner kan ha parametrar av struct-typ:

```
int sameManager(struct person p1, struct person p2) {
  return p1.manager == p2.manager;
}
```

– En pekare till ett värde av struct-typ är möjlig (se screencast om pekare). Detta exemplifierades med `manager`-fältet i typen `person`.

Notera en viktig skillnad vid åtkomst till fält via en variabel som är en pekare till en struct: *punkt-notationen ersätts med en pil-notation!*

```
struct person p1 = ... ; // initiering utelämnad
... = p1.manager; // notera punkt-notation
... = p1.manager->name; // notera pil-notationen
```

En variabel `struct person p` håller en egen kopia av en person. `p.manager = ...` förändrar bara personen `p`.

Så fort pekare kommer in i bilden blir det svårare att resonera kring vem som kan se effekterna av en tilldelning, p:s pekare till sin manager är bara p:s, men själva managern är förmodligen delad mellan flera anställda, och en förändring av dennes namn kan därför få *icke-lokala* konsekvenser.

Pil-notationen tyddliggör just detta: varenda gång en pil kommer in i programmet läses eller skrivs data som är potentiellt delat med andra!

```
1   struct person {
2     char *name;
3     unsigned int salary;
4     struct person *manager;
5   };
6
7   struct person p1;
8   struct person *p2;
```

Uttrycket `p1.manager` betyder ”gå till den plats i i minnet som `p1` avser plus **`sizeof(char*)`** + **`sizeof(unsigned int)`** bytes och läs **`sizeof(struct person *)`** bytes.”

Uttrycket `p2->manager` betyder samma sak som `(*p2).manager`.